

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС
навчального курсу

НЕКЛАСИЧНА ЛОГІКА

Спеціальність – 033 філософія
Освітній ступінь – бакалавр
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – екзамен
Викладач – доц., к. флос. н. Чорна Л.С.
Телефон – 0935773897
E-mail: l.chorna1605@gmail.com
Години консультацій – четвер: з 13.00 по 14.40

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	6
Рік навчання	3
Семестр	5
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	180
Обсяг курсу	Денна форма: 46 годин аудиторних (з них: 20 годин лекцій; 26 годин практичних занять), 134 години самостійної роботи.
Мета курсу	<p>Метою викладання навчальної дисципліни є: розвинути у студентів саму здатність мислення, ввести їх у світ головних принципів і операцій людського мислення, озброїти їх теоретичними знаннями про форми абстрактного мислення. Ознайомити студентів з тенденціями розвитку сучасної логіки як галузі філософського знання; з основними поняттями та принципами побудови сучасних неklasичних формально-логічних теорій, специфікою формально-логічних засобів для вирішення суто логічних, філософських та загальнонаукових проблем; сформувати логічну культуру професійного мислення майбутніх філософів та розвиток їх здібностей до критичного аналізу наукової та філософської літератури.</p> <p>Завдання курсу: глибоке оволодіння студентами знаннями, які допомагають в процесі мислення усунути все нелогічне-неясне, суперечливе та бездоказове. Навчитися ефективно використовувати логічні закони і операції на практиці, в процесі міркування, прийняття рішень, спілкування, суперечок, вирішення конфліктів.</p>
Електронний ресурс	Zoom. DISCORD
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>

	<p>ЗК7.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2.Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК8.Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.</p>
Програмовані результати навчання	<p>ПР3.Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p> <p>ПР4.Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.</p> <p>ПР7.Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.</p> <p>ПР12.Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.</p> <p>ПР16.Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p>

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усьо	у тому числі					
го	л	с	лаб.	нд.	с. р.		
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Сучасна логіка в структурі наукового знання.	14	2	2				10
Тема 2. Сучасна класична логіка.	13	2	2				11
Тема 3. Некласична логіка як сучасний етап розвитку логічного знання.	14	2	2				10
Разом за змістовим модулем 1	43	6	6				31
Змістовий модуль 2.							
Тема 4. Модальна логіка: коло проблем та завдання.	13		2				11
Тема 5. Алетична логіка.	14	2	2				10
Тема 6. Темпоральна логіка.	14	2	2				10
Тема 7. Деонтична логіка.	14	2	2				10
Тема 8. Епістемна логіка.	14	2	2				10
Разом за змістовим модулем 2.	69	8	10				51
Змістовий модуль 3.							
Тема 9. Квантова логіка.	13		2				11
Тема 10. Логіка науки.	14	2	2				10
Тема 11. Логіка дискурсу.	14	2	2				10
Тема 12. Логіка діяльності.	14	2	2				10
Тема 13. Інтеррогативна логіка.	13		2				11

Разом за змістовним модулем 3	68	6	10		52
Разом	180	20	26		134

Літературні джерела

Основна література:

1. Анісов А.Н. Современная логика. – М., 2002. – 273 с. [Anisov SovrLog_1.pdf](#)
2. Васюков В.Л. Квантовая логика. – М.: ПЕР СЭ, 2005.- 195с.
3. Гетманова А.Д. Логика. – М., 1995.
4. Гнатюк Я. С. Некласична логіка / Я. С. Гнатюк. – Івано-Франківськ: Симфонія, 2014. <http://194.44.152.155/elib/local/2440.pdf>
5. Елементи класичної логіки: навч. посібник / кол.авт., за заг. ред. Д.філос. н. , проф. В.В.Кузьменка. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський держ. Ун-т. внутр. Справ, 2016. – 236.
6. Жеребкін В.Є. Логіка. – Харків,1999.
7. Жоль К.К. Вступ до сучасної логіки. – К., 1992.
8. Ішмуратов А. П. Вступ до філософської логіки / А. Т. Ішмуратов. – Абрис. – 1997.
9. Карамішева Н. В. Логіка (теоретична і прикладна) / Н. В. Карамішева. – К.: Знання. – 2011. <https://textbook.com.ua/logika/1473448800>
10. Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К.,1997.
11. Конверський А. Є. Логіка (традиційна та сучасна) / А. Є. Конверський. – К.: ЦУЛ, 2004.
12. Конверський А. Є. Логіка. Підручник для студентів юридичних факультетів. 3-тє вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
13. Конверський А. Є. Сучасна логіка (класична та некласична). 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 294 с. [Konverskii Modern logic.pdf](#)
14. Конверський А.Є. Критичне мислення. - К.: Центрнавчальної літератури, 2019. – 340с.
15. Конверський А.Є. Логіка. – К.,1998.
16. Конверський А.Є. Логіка. Підручник для студентів юридичних факультетів. 6-те вид. перероб. та доп.- К.: Центр учбової літератури, 2017. – 420с.
17. Конверський А.Є. Традиційна логіка. Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. – 408с.
18. Логіка для правознавців [Текст] : навч. посіб. / [О. О. Бандура, О. І. Гвоздік, В. М. Кравець та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 144 с.
19. Марценюк С.П. Логіка. Конспект лекцій. – К., 1990.
20. Марценюк С.П. Логіка. Курс лекцій. – К., 1993.

	<p>21. Сумарокова Л.М. Основи логіки. Навчальний посібник для юридичних вузів. – К.: Фенікс, 2011. – 236с.</p> <p>22. Тофтул М.Г. Логіка. – К., 2002.</p> <p>23. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика: Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 400 с.</p> <p>24. Хоменко І.В. Логіка-юристам. – К., 1997.</p> <p>25. Хоменко І.В., Алексюк І.В. Основи логіки. – К.,1996.</p> <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Берков В.Ф. Логика: задачи и упражнения, практикум. – Минск, 1998. 2. Бузук Г.Л. Логика и компьютер. – М., 1995. 3. Волошко І.М., Семенов І.С. Практикум з логіки. – К., 1993. 4. Гарднер М. А ну-ка догадайся. – М., 1985. 5. Горский Д.П., Ивин А.А., Никифоров А.Л. Краткий словарь по логике. – М., 1991. 6. Ивлев Ю.В. Логика. Сборник упражнений. – М., 1999. <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. http://filosof.historic.ru/ 4. http://ru.wikipedia.org 5. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

	<p>- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;</p> <p>- виконати індивідуальне завдання</p> <p>- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.</p> <p>- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	